

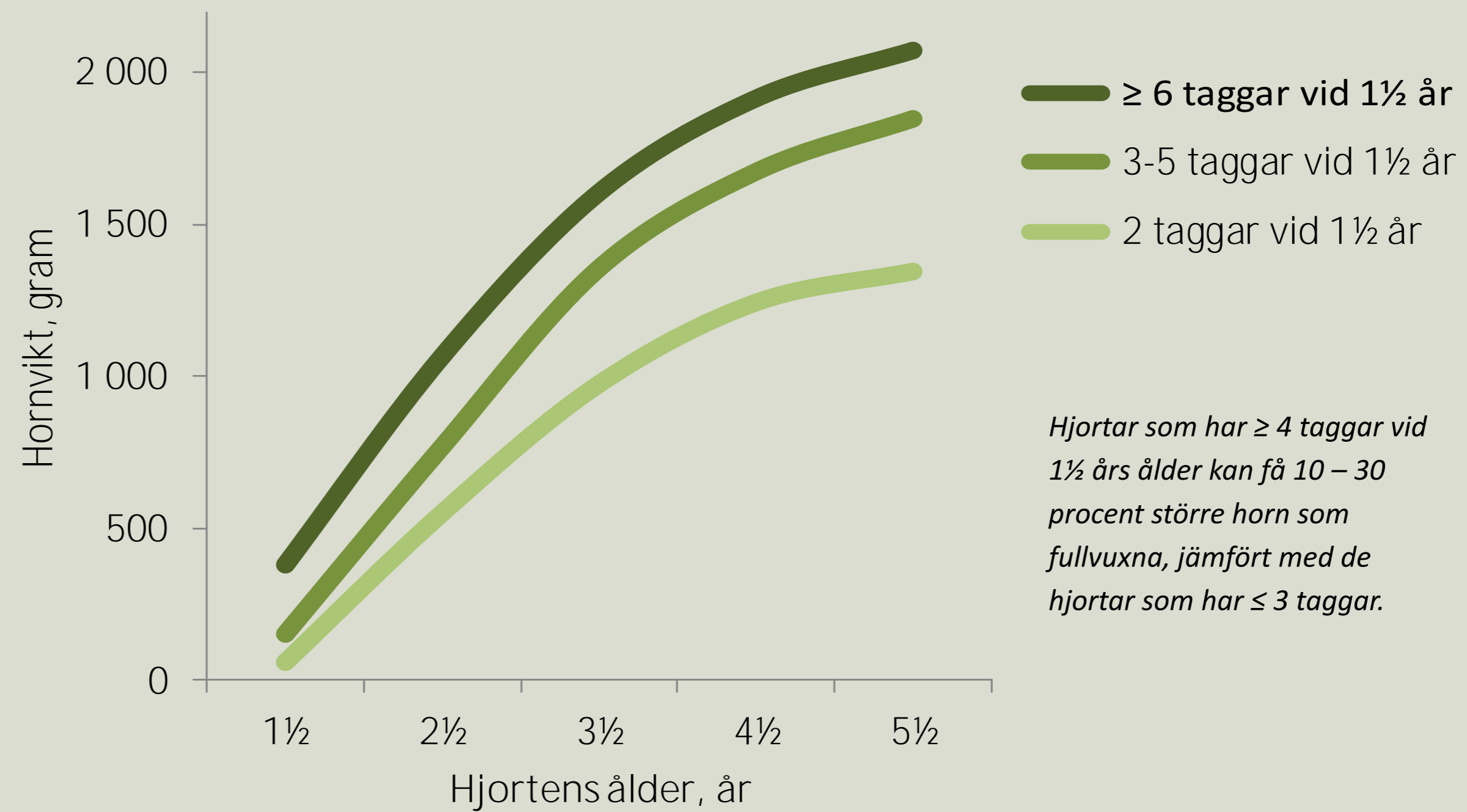
VITSVANSHJORTARNAS HORNUTVECKLING

– Exempel hur hornen kan utvecklas beroende av ålder

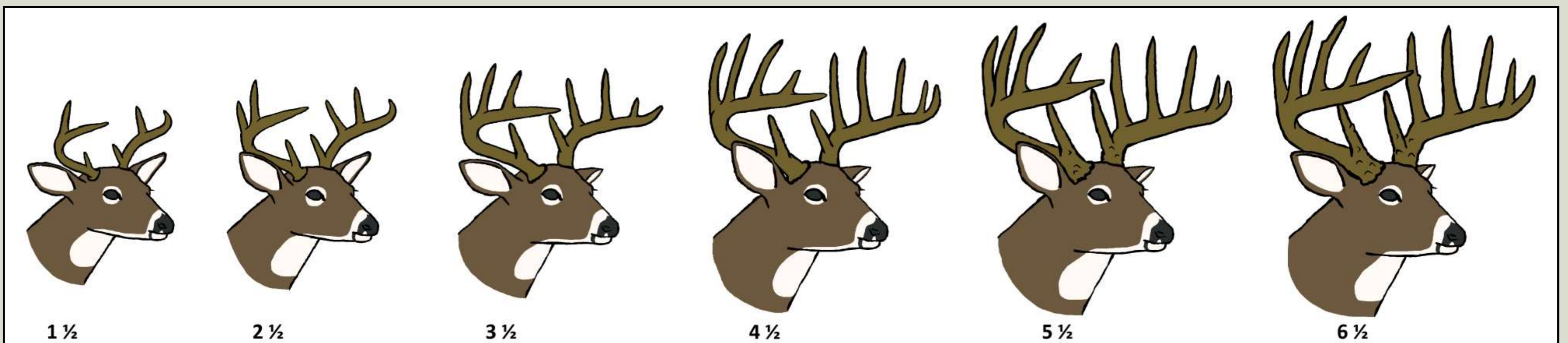
Vitsvanshjortarnas horn växer betydligt varje år fram till cirka 4½ års ålder då hjortarna betecknas vara fullvuxna. Men hornen är vanligen som störst vid 6½ års ålder. Efter 8½ års ålder kan hornstorleken börja minska.

Vid 1½ års ålder har hjortarna vanligen drygt 20 procent av sin maximala hornstorlek. Vid 2½ års ålder är hornstorleken cirka 65 procent av den maximala, vid 3½ år cirka 80 procent och vid 4½ år cirka 90 procent.

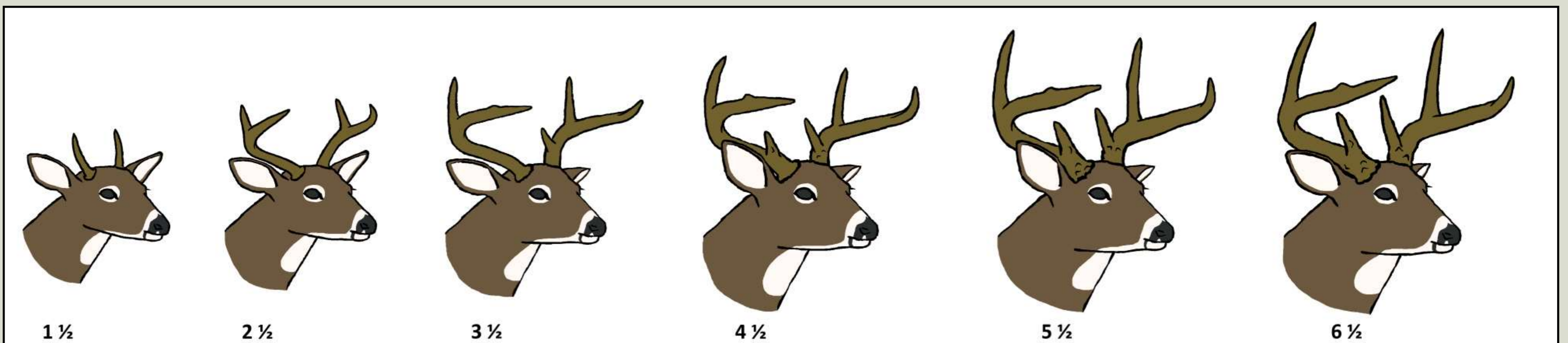
Individuella variationer förekommer, men hornstorleken kan användas som indikator för hjortarnas ålder då man ser på hornens inre bredd, hornstångens längd och hornstångens omkrets.

Exempel på hornutveckling hos hjortar som har stor kropps- och hornstorlek vid 1½ års ålder

Exempel på hornutveckling hos hjortar som har liten kropps- och hornstorlek vid 1½ års ålder

Hornstorlek och kroppsstorlek har ett tydligt samband i alla åldersklasser. Hjortar med stor kropp har oftast stora horn. De hjortar som har liten kropp och små horn som unga, är oftast mindre även som fullvuxna, jämfört med de hjortar som hade stor kropp och stora horn som unga. De hjortar som är stora som unga har alltså bättre förutsättningar att uppnå hög kroppsvikt och hornvikt vid fullvuxen ålder, jämfört med de hjortar som var små som unga. Genetik och födötillgång har här stor betydelse.

Hjortar i åldern 1½ år kan ha väldigt varierande horn med allt från två små knappar upp till tio horntaggar. Ungefär hälften av de 1½ åriga hjortarna har endast två taggar. Hjortar med ≤ 3 taggar har oftast en slaktvikt på 40–43 kilogram, medan hjortar med ≥ 4 taggar vanligtvis väger 44–47 kilogram.

Då selektiv beskattning bland 1½ åriga hjortar tillämpas så att genomsnittligt små hjortar fälls, har de återstående 1½ åringarna större kropps- och hornstorlek. Det innebär att även de fullvuxna hjortarna har stor kropps- och hornstorlek när de fälls.

Läs mera om vitsvansars hornutveckling i till exempel *Jaktledarens grundkunskaper — Vitsvansviltets biologi*.

OBS! Dessa exempel visar endast grova riktlinjer. Lokala skillnader förekommer, så hur vitsvansar utvecklas i det egna förvaltningsområdet bör studeras utgående från fällda vitsvansars kända ålder.